

Huvudman

Vänersborgs kommun
barnutbildning@vanersborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Dalboskolan i Vänersborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vänersborgs kommun att senast den **16 juni 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Redovisa även elevens aktuella skolsituation.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vänersborgs kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att det genomförs en utredning av elevens aktuella behov av särskilt stöd (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att ett nytt åtgärdsprogram utarbetas för eleven utifrån utredningens resultat. Av programmet ska elevens behov av särskilt stöd framgå. Vidare ska åtgärdsprogrammet innehålla konkreta och utvärderingsbara åtgärder för arbetet med det särskilda stödet, så att det framgår på vilket sätt och i vilken omfattning eleven ska få stöd (3 kap. 9-10 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se. *eller* per post till

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:2477) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2023 inlett en tillsyn av Dalboskolan i Vänersborgs kommun beträffande skolsituationen för en elev.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Dalboskolan följer gällande bestämmelser om särskilt stöd beträffande eleven. Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Vänersborgs kommun.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Uppgiftslämnaren har uppgett bland annat följande

Eleven får inte den utbildning hen har rätt till på grund av bristande kompetens. Eleven har inte heller betyg i något ämne som hen läser, även om eleven går till skolan. Eleven ska börja årkurs 9 till hösten men har troligen inte någon chans att komma in på gymnasiet på grund av bristande kunskap.

Vänersborgs kommun har uppgett bland annat följande

Elevens behov av stöd uppmärksammades vid överlämningen från elevens tidigare skola i juni 2021. Utifrån den pedagogiska utredningen som färdigställdes i augusti 2020 framgick det att elevens behov av stöd var omfattande och behövdes över tid. Skolan har således utarbetat flera åtgärdsprogram för eleven. Skolan har även påbörjat en ny pedagogisk utredning gällande eleven. Eleven har getts stöd i form av bland annat anpassad studiegång och undervisning i ett mindre sammanhang. Skolan har uppmärksammat en positiv förändring gällande elevens kunskapsutveckling under vårterminen. Eleven har nu varit mer motiverad till att arbeta med de skoluppgifter som anpassats på hens nivå. Eleven studerar idag ämnena matematik, svenska, engelska, geografi och biologi.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt

framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolverket har utarbetat kommentarer till Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:334) om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning i ärendet syftar till att klargöra om skolan utrett elevens behov av särskilt stöd, vidtagit åtgärder för att tillgodose stödbehovet samt om skolan kontinuerligt följt upp och utvärderat de särskilda stödåtgärderna. Grundläggande för att kunna möta en elevs stödbehov är att det finns ett aktuellt utredningsunderlag utifrån vilket relevanta och anpassade åtgärder kan vidtas.

Utredning av elevens behov av särskilt stöd

Eleven började på Dalboskolan i augusti 2021 och huvudmannen har uppgett att det vid överlämningen från elevens tidigare skola framgick att eleven var i behov av särskilt stöd. Av huvudmannens yttrande framgår att det har genomförts en utredning av elevens behov av särskilt stöd vid elevens tidigare skola, vilken färdigställdes i augusti 2020. Det framgår även att det finns ett pågående samarbete med externa aktörer gällande eleven. Vidare framgår det att skolan har påbörjat en förnyad utredning av elevens behov av särskilt stöd i början på oktober 2022 och att det arbetet pågår.

Det framgår således att det finns ett behov av att utreda elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. I det här fallet har eleven dock gått på skolan i nästan två år utan att det har slutförts en

utredning av elevens behov av särskilt stöd, vilket är en brist. Det är viktigt att det finns en aktuell och relevant utredning om elevens behov av särskilt stöd för att kunna sätta in de stödåtgärder eleven har behov av, som även kan ändras vid olika stadier i elevens skolgång. En pedagogisk kartläggning från en tidigare skola kan givetvis utgöra underlag i en utredning av särskilt stöd men Skolinspektionen vill understryka att den mottagande skolenheten ska göra en egen bedömning av elevens stödbehov i den nya verksamheten. Det är först därefter som skolan ska/kan utarbeta åtgärdsprogram och fatta nödvändiga beslut.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att den utredning om elevens behov av särskilt stöd som har påbörjats snarast ska färdigställas. Utredningen bör bestå av en kartläggning av elevens svårigheter i förhållande till de ämnen där eleven inte når de betygskriterier som minst ska uppfyllas och eventuella andra svårigheter i skolsituationen. Utredningen bör även innehålla en pedagogisk analys över relevanta åtgärder som behöver vidtas för att tillgodose stödbehovet i förhållande till skolsituationen samt om det finns bakomliggande förhållanden som kan vara orsaken till svårigheterna (jfr kommentarerna till SKOLFS 2022:334, avsnitt 5).

Vidtagna åtgärder

Av utredningen i ärendet framgår att eleven har ett relativt omfattande stödbehov och att eleven har fått stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd. Det har även utarbetats åtgärdsprogram för eleven utifrån de behov som har uppmärksammats i den utredning som har genomförts vid elevens tidigare skola. Vad gäller det senaste åtgärdsprogrammet framgår delvis elevens behov av stöd, men inte tillräckligt tydligt hur det ska tillgodose. Utifrån att skolan inte heller har färdigställt någon utredning om elevens aktuella behov av särskilt stöd så är det oklart om de vidtagna åtgärderna motsvarar de åtgärder eleven är i behov av. Även om skolan ser en positiv förändring gällande elevens kunskapsutveckling, framgår det att eleven inte når betygskriterierna i princip alla ämnen eleven läser.

Sammantaget anser Skolinspektionen att åtgärdsprogrammet inte uppfyller skollagens krav i alla delar. Skolinspektionen har även konstaterat ovan att skolan brustit avseende utredningen av elevens behov av särskilt stöd. Skolan behöver således utarbeta ett nytt åtgärdsprogram, utifrån resultatet i utredningen, där det tydligt framgår vilka specifika åtgärder som ska vidtas för att tillgodose elevens stödbehov i förhållande till ämnena eleven läser och eventuella övriga behov.

En stor del av skolans arbete med att ge elever stöd består även i att följa upp och utvärdera vidtagna åtgärder för att se ifall dessa gett önskad effekt och vid behov göra förändringar i stödet till eleverna. Av huvudmannens yttrande framgår att vidtagna åtgärder har följts upp och utvärderats kontinuerligt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vänersborgs kommuns verksamhet vid Dalboskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rätten till särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Vänersborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar,

X Sabina Östling

Beslutsfattare

Signerat av: Sabina Östling

X Alice Odéen

Föredragande

Signerat av: Alice Odéen

Kopia till

Uppgiftslämnaren för kännedom inklusive huvudmannens yttrande, aktbilaga 4